

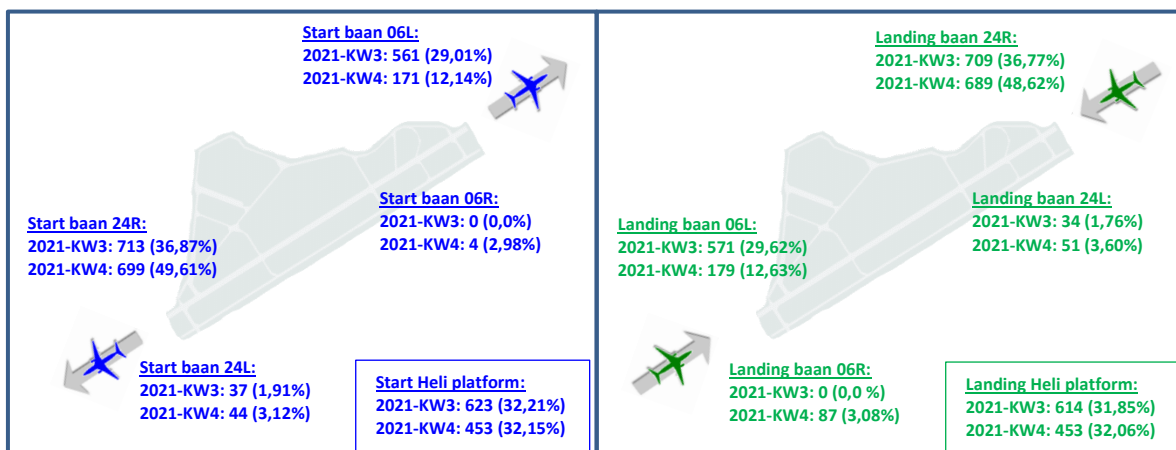
Kwartaalrapportage meldingen geluidhinder vliegbasis Volkel vierde kwartaal 2021

1. Inleiding

Dit document vormt de kwartaalrapportage over de geluidhinder in het vierde kwartaal 2021. De rapportage biedt een overzicht van alle ingediende meldingen. Trends zijn weergegeven door de gegevens van het voorgaande kwartaal op te nemen. Doel van de rapportage is de Commissie Overleg & Voorlichting Milieu (COVM) meer inzicht te geven in de ontwikkeling en trends m.b.t. meldingen over de geluidhinder van vliegverkeer.

2. Baangebruik: aantal starts en landingen

Onderstaande figuur geeft inzicht in het aantal en percentage vliegtuigbewegingen, per vluchtsoort (start of landing) en per gebruikte start- of landingsbaan (06L-24R, 06R-24L of een heli platform). Ter vergelijking zijn de aantallen opgenomen voor het vorige kwartaal. De percentages geven respectievelijk het deel aan van het totaal aantal starts (linker deel) en landingen (rechter deel).

Figuur 1 Aantallen vliegtuigbewegingen per vluchtsoort en baanrichting

3. Melders en meldingen: gegroepeerd naar aantal meldingen per melder

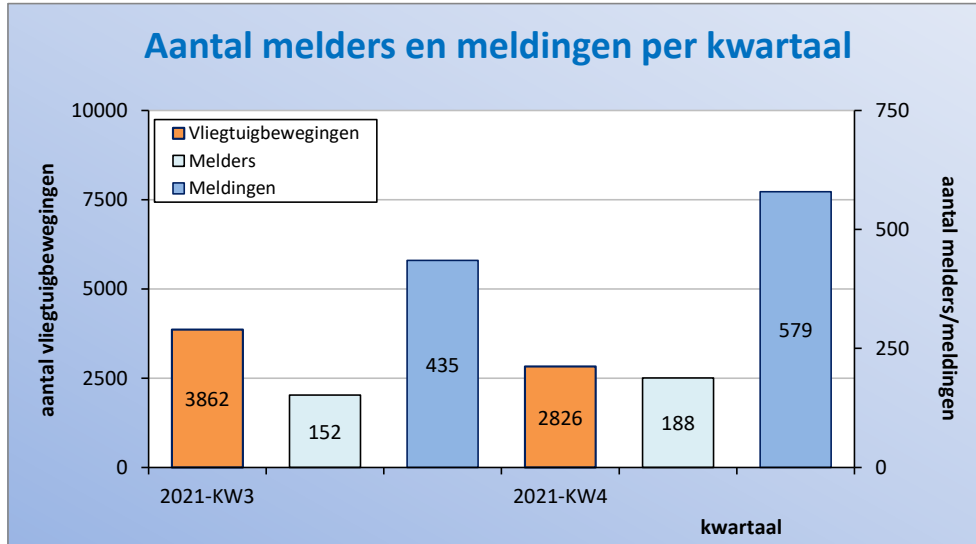
Onderstaande tabel geeft inzicht in het totaal aantal meldingen, zowel voor het vierde kwartaal 2021 als voor het vorige kwartaal. De meldingen zijn hierbij gegroepeerd zodat inzicht ontstaat over het aantal meldingen dat per melder wordt ingediend.

Tabel 1 Melders en meldingen

Aantal meldingen	2021-KW3		2021-KW4	
	melders	meldingen	melders	meldingen
150+	0	0	1	191
76-150	1	76	0	0
26-75	3	124	2	86
11-25	2	36	3	57
1-10	146	199	182	245
Totaal	152	435	188	579

4. Melders en meldingen

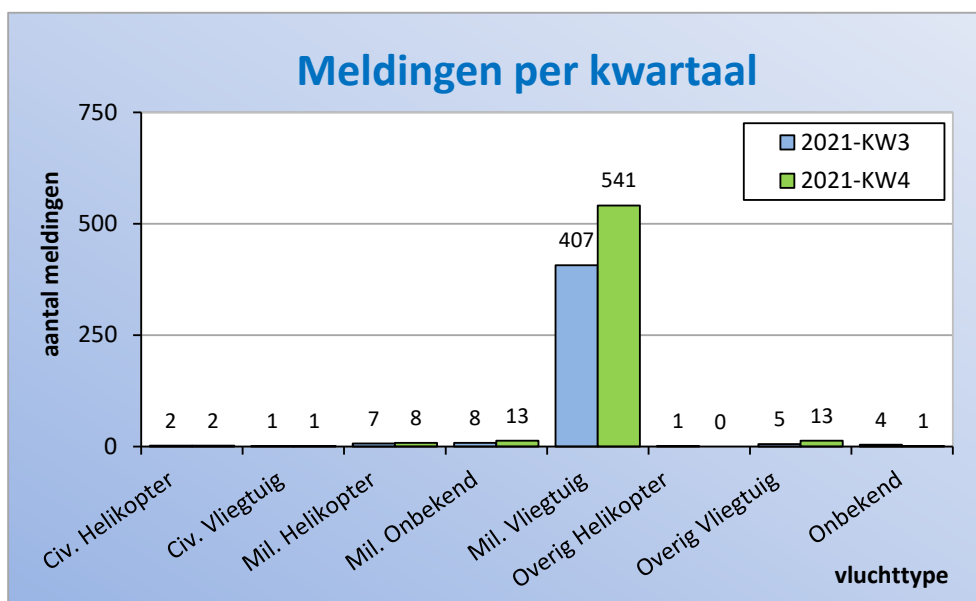
De aantallen voor het aantal melders en meldingen zijn, samen met het aantal vliegtuigbewegingen, grafisch weergegeven in Figuur 2.

Figuur 2 Verdeling melders en meldingen

5. Meldingen: per vluchttype

In Figuur 3 zijn de meldingen weergegeven die aan vliegtuigbewegingen zijn gekoppeld. Als referentie zijn ook de gegevens van het vorige kwartaal opgenomen. Wanneer het niet mogelijk is om een meldingen te relateren aan een specifieke vliegtuigbeweging, wordt deze meegeteld als “onbekend”. Helikopters en vliegtuigen die niet tot civiel of militair verkeer horen, zijn als “Overig” opgenomen; hieronder valt bijvoorbeeld recreatief verkeer, of verkeer waarvan het vluchttype niet bekend is.

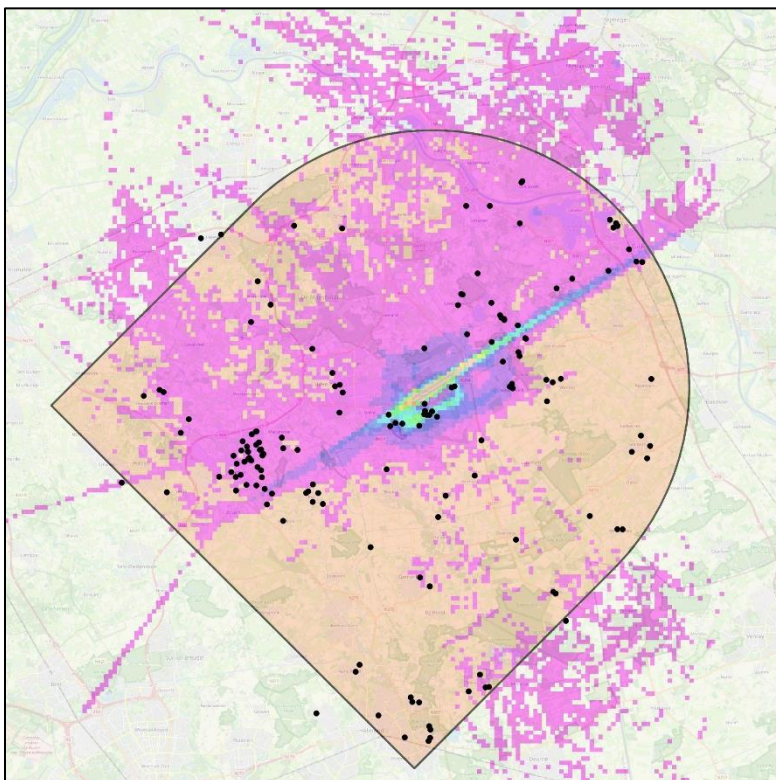
Figuur 3 Verdeling van de meldingen naar vluchttype

6. Vliegtuigbewegingen en melderlocaties

Onderzocht is waar zich de vliegtuigbewegingen in het vierde kwartaal 2021 bevonden¹. De dichtheid van het verkeer is bepaald op basis van de werkelijke vliegtuigpassages; vliegtuigen worden in de telling meerdere keren meegeteld wanneer ze vaker passeren, zoals bijvoorbeeld bij circuitvluchten het geval is.

In Figuur 4 is het resultaat te zien voor het militair en civiel vliegverkeer van en naar de vliegbasis Volkel, in het vierde kwartaal 2021. De figuur laat ook de Control Zone (CTR) van Volkel zien.

Onderstaande kaart geeft ook aan hoe de meldingen geografische verdeeld zijn over de regio. Elke zwarte stip in de kaart geeft de positie weer (per 6-positie postcode) van waaraf meldingen zijn gedaan in het vierde kwartaal 2021.

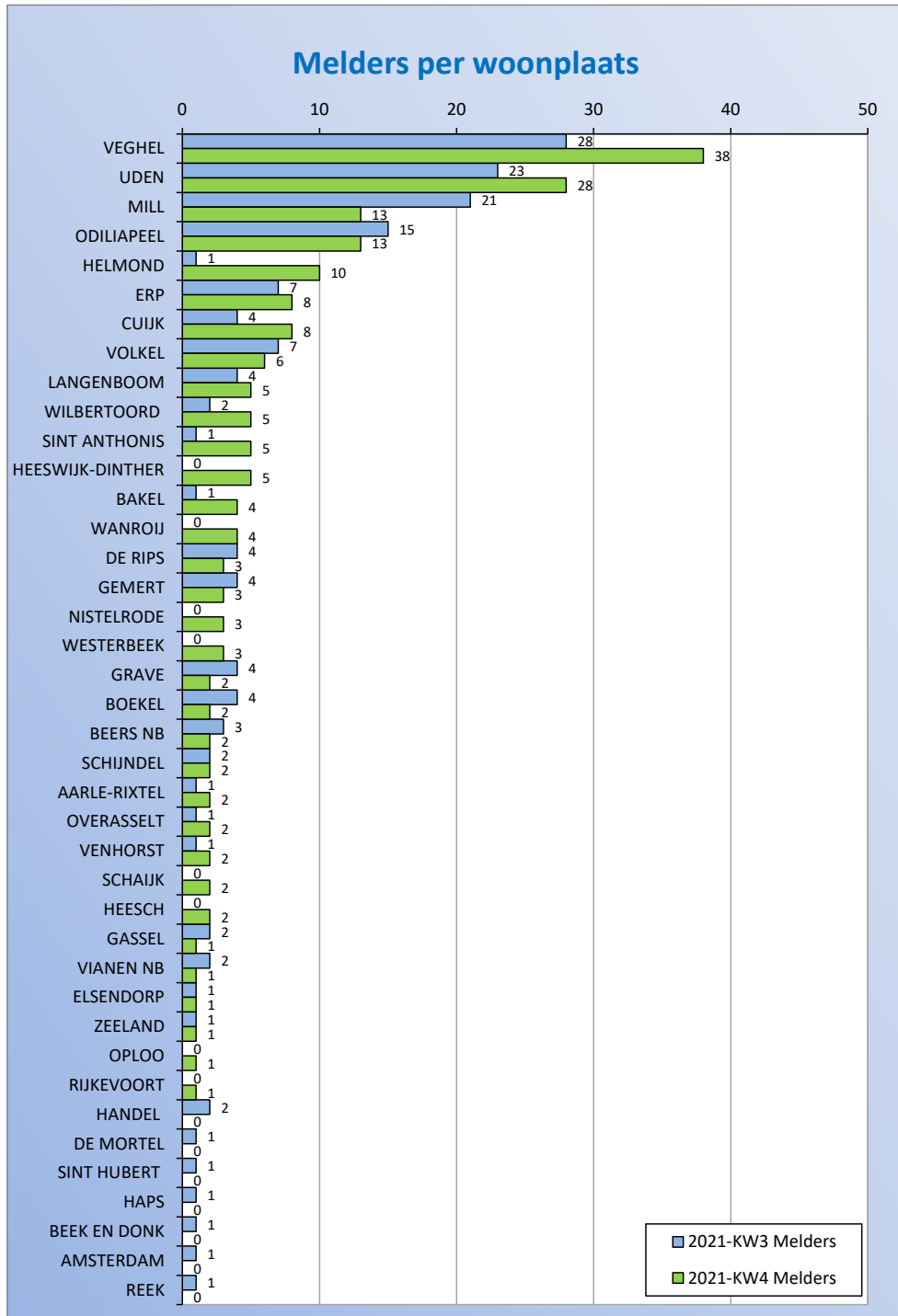

Figuur 4 Dichtheid van militair en civiel vliegverkeer van en naar de vliegbasis, gecombineerd met de locaties van melders

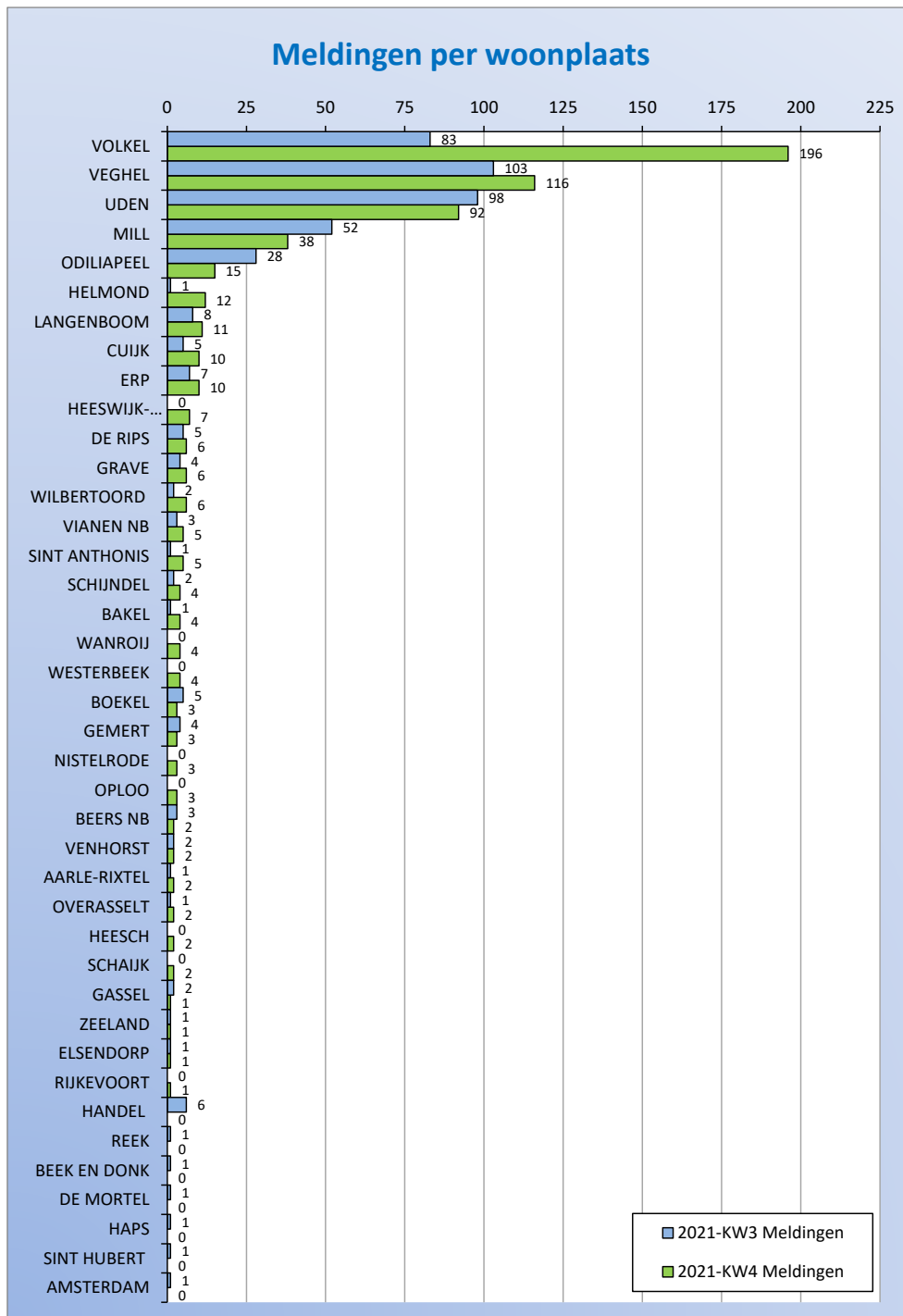
¹ Bron: FANOMOS vliegbaanmonitoringsysteem NLR

7. Melders en meldingen per woonplaats

De volgende figuren geven het aantal melders en meldingen weer per woonplaats, zowel grafisch als in aantallen. Ter vergelijking zijn de gegevens van het vorige kwartaal toegevoegd. Vanuit woonplaatsen die niet zijn opgenomen werden in geen van beide kwartalen meldingen ontvangen.

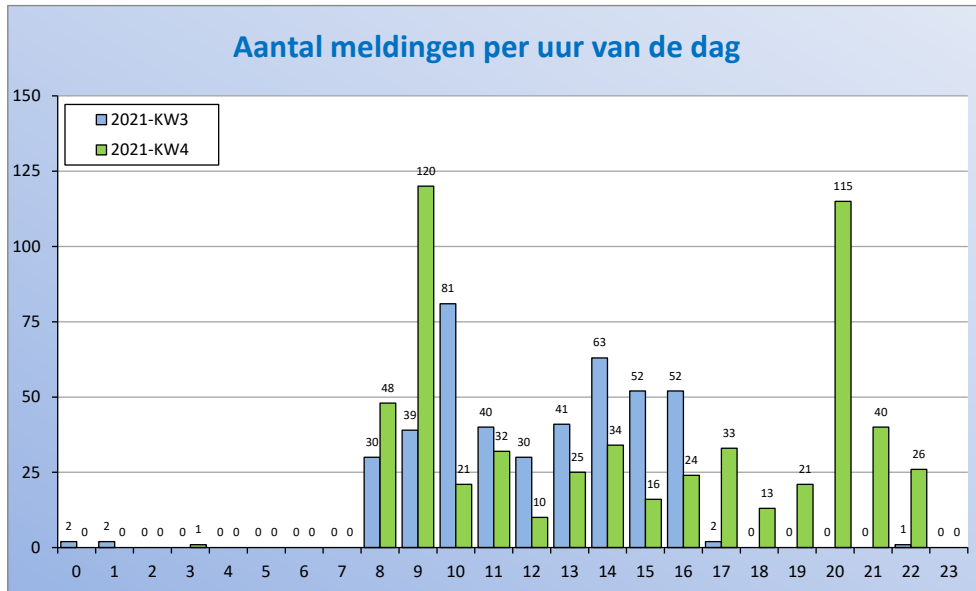
Figuur 5 Melders per woonplaats

Figuur 6 Meldingen per woonplaats

8. Meldingen: verdeling over het etmaal

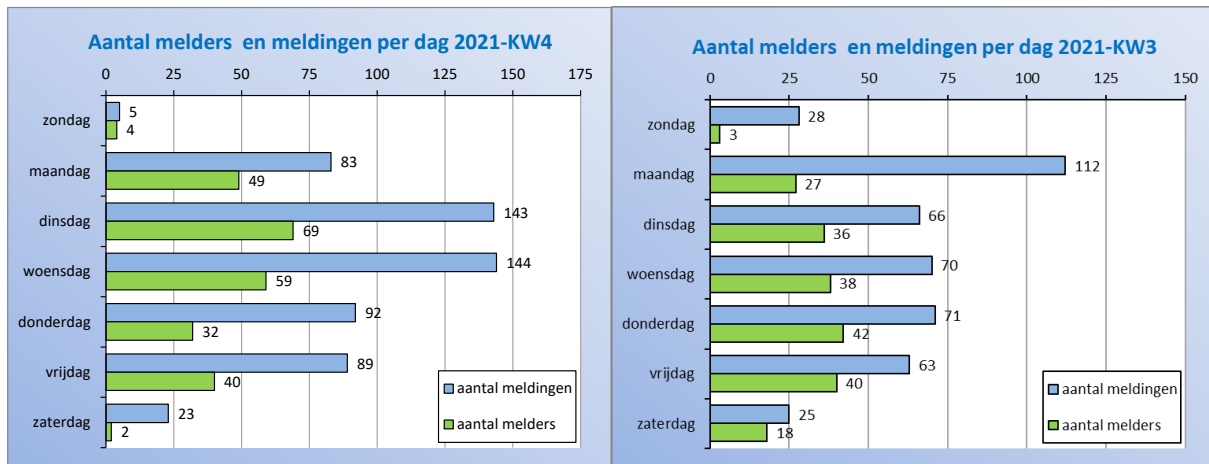
Onderstaande figuur geeft de verdeling weer van de meldingen naar het uur van de dag. De basis voor de figuur zijn de tijdstippen waarop de melding betrekking had (niet het tijdstip van indienen).

Figuur 7 Verdeling van meldingen over het etmaal

9. Melders en meldingen: verdeling over de dagen van de week

De verdeling van de melders en meldingen opgedeeld naar dag van de week is weergegeven in Figuur 8², zowel voor het huidige als ook het vorige kwartaal. De basis voor de figuur zijn de tijden waarop de melding betrekking had (niet het tijdstip van indienen).

Figuur 8 Verdeling van meldingen over de dagen van de week

² Omdat melders op meerdere dagen meldingen ingediend kunnen hebben, is het totaal van de aantallen melders in deze figuur niet gelijk aan het totaal aantal melders in Tabel 1.

---

10. Bijzonderheden in het achterliggende kwartaal

Over de volgende onderwerpen, gerelateerd aan daadwerkelijk vliegverkeer in de omgeving van de vliegbasis, is gecommuniceerd:

Laatste ronde voor transportvliegtuig (4 oktober 2021)

Op donderdag 7 oktober vliegt het laatste KDC-10 tanker- en transportvliegtuig van de Koninklijke Luchtmacht een afscheidsronde langs Nederlandse vliegvelden. Het toestel vertrekt vanaf vliegbasis Eindhoven en vliegt op een lage hoogte richting de militaire vliegbases in Volkel, Leeuwarden, Den Helder, Woensdrecht en Gilze-Rijen. Ook wordt gevlogen over vliegvelden op Texel, Amsterdam en Rotterdam en het hoofdkwartier van de Koninklijke Luchtmacht in Breda. De route kan mogelijk wijzigen door weersomstandigheden. De route wordt bekend gesteld via de sociale media van de Koninklijke Luchtmacht.

Op 25 oktober verlaat het toestel Nederland en wordt het overgevlogen naar de nieuwe eigenaar in de Verenigde Staten die eind 2019 ook het eerste toestel in ontvangst heeft genomen.

Beide KDC-10's zijn in 1992 overgenomen van luchtvaartmaatschappij Martinair en zijn omgebouwd tot tanker- en transportvliegtuigen, waarna ze halverwege 1995 in gebruik zijn genomen. Met de komst van de KDC-10 beschikt de Koninklijke Luchtmacht over de mogelijkheid grote hoeveelheden vracht en personeel snel en over lange afstanden te vervoeren. De KDC-10 doet ook dienst als vliegend tankstation. Door in de lucht bij te tanken kunnen jachtvliegtuigen zoals de F-16 en F-35, maar ook toestellen van andere landen langer in een operatiegebied worden ingezet.

Landelijke bekendheid kreeg de KDC-10 tijdens de inzet voor humanitaire hulpvluchten naar landen in Midden- en Zuid-Amerika, Afrika en het Midden-Oosten. Een voorbeeld hiervan zijn de vluchten van en naar Haïti dat in 2010 door een zware aardbeving werd getroffen. Recent is het toestel ingezet tijdens de evacuatie-vluchten uit Kaboel.

Met het afscheid van de KDC-10 sluit de Koninklijke Luchtmacht een periode af waarin ze beschikte over eigen strategische luchttransport. De taken van de KDC-10 worden overgenomen door de nieuwe A330 MRTT-toestellen. Nederland neemt deel aan een vliegtuigpool voor tanker- en transportvliegtuigen. Op initiatief van Nederland nemen in totaal 6 Europese partners hieraan deel. De vloot zal bestaan uit 9 toestellen waarvan 5 toestellen vliegbasis Eindhoven als thuisbasis hebben.

Avondvlieg oefeningen vliegbasis Volkel in 2021 (26 oktober 2021)

Eind 2021 zetten de vliegers van vliegbasis Volkel in samenwerking met vliegbasis Leeuwarden hun avondvlieg oefeningen voort. Oefenen bij duisternis is noodzakelijk om vliegers optimaal voor te bereiden op hun taak, zowel in Nederland als in uitzendgebieden wereldwijd. De vroeg invallende duisternis in de wintermaanden maakt het mogelijk een dergelijk oefenprogramma uit te voeren. Daadwerkelijke inzet van Nederlandse jachtvliegtuigen vindt vaak plaats bij duisternis.

Bij duisternis vliegen jachtvliegers met nachtzichtapparatuur, zogenaamde Night Vision Goggles. De vlieger ziet door deze helderheidsversterkers alles in groentinten en zijn zicht is beperkt, vergelijkbaar met het kijken door twee kokers. Het trainen hiermee is pas zinvol wanneer de duisternis volledig is ingetreden. De uitvoering van een missie vergt, zeker bij duisternis, specifieke training en ervaring. Dit geldt temeer voor complexe missies met meerdere vliegtuigen en dreiging

---

vanaf de grond en/of in de lucht. Dankzij intensieve trainingen worden de vaardigheden van vliegers op peil gehouden die het verschil maken in de huidige en toekomstige missies.

Het avondvliegprogramma vindt plaats in week 44 (1 t/m 4 november), week 45 (8 t/m 11 november), week 46 (15 t/m 18 november), week 47 (22 t/m 25 november), week 48 (29 november t/m 2 december), week 49 (6 t/m 9 december) en week 50 (13 t/m 16 december). Er wordt in principe gevlogen van maandag tot en met donderdag tot uiterlijk 23.00 uur. Op vrijdag wordt er alleen overdag gevlogen. Vanwege operationele redenen of door onvoorziene omstandigheden kan van bovenstaand vliegprogramma worden afgeweken.

F-16's van Volkel oefenen twee weken in Italië (12 november 2021)

Vandaag vertrekken elf F-16's vanaf vliegbasis Volkel voor een deployment naar Gioia Del Colle in Italië voor de oefening 'Italian Export'. Het detachement van zo'n 110 personen vertrekt een dag eerder.

Het doel van deze oefening 'Italian Export' is om, op een effectieve manier, binnen korte tijd een volledig opgebouwde en operationele oefenlocatie te realiseren. Bij voorkeur gebeurt dit op een vliegbasis van een Europese NAVO-partner die niet met F-16's opereert.

Dit zorgt er namelijk voor dat het detachement van vliegbasis Volkel volledig op zichzelf aangewezen is. Het is daarom van groot belang dat alle benodigde logistieke en operationele capaciteit mee verplaatst naar de Italiaanse vliegbasis en daar dan ook operationeel is.

De F-16's van vliegbasis Volkel oefenen dagelijks met Italiaanse gevechtsvliegtuigen in het plannen, brieven, uitvoeren en debrieven van zogenaamde COMAO's (Combined Air Operations). Daarbij ondersteunt een AWACS radarvliegtuig van de NAVO.

Op 26 november keren de elf F-16's weer terug naar vliegbasis Volkel. Dit is meteen het oefenmoment voor een zogeheten 're-deployment', waarbij een detachement een efficiënte terugkeer naar de thuisbasis beoefent.

Vliegbasis Volkel blijft in de periode 12 november t/m 26 november open voor regulier eigen en bezoekend vliegverkeer en de trauma- en politiehelikopters die op vliegbasis Volkel gestationeerd zijn.

Helikopters van de Koninklijke Luchtmacht tanken bij op vliegbasis Volkel (15 december 2021)

Op donderdag 16 december worden tussen 16:00 en 21:00 uur een zestal helikopters van de Koninklijke Luchtmacht bijgetankt op vliegbasis Volkel. De helikopters, afkomstig van het Defensie Helikopter Commando (DHC) vliegbasis Gilze-Rijen, nemen deel aan de oefening 'Joint Falcon'.

Hot Pit Refuel

Het bijtanken van de zes helikopters gebeurt met draaiende motoren. Naast deze zogenaamde 'Hot Pit Refuel' zullen ook eenheden van de Luchtmobiele Brigade aan boord gaan. Vliegbasis Volkel stelt ter ondersteuning brandweer-, luchtverkeersleidings- en tankwagencapaciteit ter beschikking.

Voor het personeel van vliegbasis Volkel is het van belang om te oefenen in het bijtanken en afhandelen van vliegtuigen en helikopters van andere vliegbases uit binnen- en buitenland.

Joint Falcon

De oefening 'Joint Falcon' draait om geïntegreerd joint optreden: het samenwerken, plannen en optreden samen met de Luchtmobiele Brigade van de Koninklijke Landmacht. De voormalige vliegbasis De Peel zal als oefenlocatie dienen waar diverse soorten van luchtmobiel optreden zal worden beoefend.

11. Afkortingen en definities

COVM - Commissie Overleg & Voorlichting Milieu

De Commissie Overleg & Voorlichting Milieu is een adviescommissie van de minister van Defensie. De commissie is ingesteld op grond van de Wet luchtvaart en heeft twee belangrijke taken: overleg en voorlichting over milieu (doorgaans geluid) rondom de militaire luchthavens.

CTR - Control Zone

De control zone is het plaatselijk luchtverkeersleidinggebied. Dit is het gebied dat zich horizontaal en verticaal vanaf een bepaald punt uitstrekt vanaf het aardoppervlak tot aan een vastgestelde grens. Het luchtverkeer binnen deze zone wordt afgehandeld door de plaatselijke luchtverkeersleiding.